

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 2:60 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 3:00 P.

FELDÁNYONKÉNT 20 FILLER.

Felelőszerkesztő és kiadó:
MÜLLER KÁROLY

Főszerkesztő:
Dr. SIMA ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
III. ker. Markovits Mátyas utca 120/3.
Telefon: 109 és 172.
Postatakarékpénztári számlaszám: 82.000.
Lapzárta csütörtökön délelőtt 12 órakor

Felelősségérzet és szeretet

Hó borította még a kenyértermő mezőket és utakat, amikor Beliczey Miklós főispán ebben az évben is elindult a megyeszékhelyéről, hogy ismét bejárja a békési földet, hogy szemünkben nézzen, kezétfogjon velünk, hogy még szorosabban állítson egymás mellé bennünket a boldogabb magyar jövődöntő folytatott küzdelemben. A hosszú hetek óta tartó körút első állomását a Kettős-Köröshöz, mint a gyermek édesanyjához simuló ősi magyar falu, Doboz jelentette. A végtelenbe nyúló rónán átfutó út, a puszták, a fölébe boruló ég, minden rög a letűnt századokra, azokra az időkre emlékeztette Beliczey Miklóst, amikor a Körösök táján még farkos magyarok viharoztak tüzes paripákon. Lelki szemei előtt bizonyára megjelentek szülőföldjének, az általa annyira szeretett békési vidéknek régi magyarjai, az itt élt nemzedékek, melyek fiai és lányai vérrel védtek és verejtékükkel tették termővé, a magyar élet kiapadhatatlan, szent Kánaánjává itt a földet ezer esztendőn át. Doboz után Kétegyháza, majd Kondoros és Csorvás, aztán Szarvas és Orosháza, később Veztő, Fűzesgyarmat, Pusztaföldvár, Újkígyós, Szentetornya, Gádoros, Gerendás, Tótkomlós, Békéssámsón, Békéscsaba és Gyula, majd Csabacsúd és Endrőd következett a sorban. Hetek óta szinte állandóan úton van a főispán, nap mint nap látja a rónát, az apák csonkjait őrző földet, mely Dobozon csak úgy, mint a sárréti falvakban vagy Békéscsabán a nemzet életének csodálatos folytonosságát, örökkévalóságát hirdeti a barázdákkal, a falvakkal, az égbenyúló templomtornyokkal s a rajta élő emberekkel egyaránt.

A főispán kísérei, útitársai váltakoztak, de — mint ő maga is mondotta — két útitárs állandóan vele volt, mindenhová elkísérte s ez a kettő a felelősségérzet és a szeretet.

Felelősségérzet és szeretet!

Egyik sem akkor szegődött mellé, amikor útnak indult a vármegyeházáról. Beliczey Miklós mind a kettőt örökségként kapta bölcsőjébe, mely itt ringott békési földön, a csabai határban. Áldott-émlékű édesatyja, néhai Beliczey Géza, nagyatya, az egykori főispán, s elődei évszázadok óta itt ragyogó nyomdokai irányában halad híven Beliczey Miklós. Nem jelszava, hanem hitvallása a felelősségérzet és a szeretet, mellyel nemesak méltóságot ad a főispáni méltóságnak, hanem példát mutat számunkra is. Általa a magyar

SZTÓJAY DÖME a volt berlini magyar követ az új miniszterelnök

A Kormányzó Úr Sztójay Döme berlini követünknek adott megbízást új kormányalakításra

Az új magyar kormány tagjai:

Sztójay Döme miniszterelnök és külügyminiszter.

vitéz Rácz Jenő tárcanélküli miniszter, miniszterelnök helyettes.

vitéz Jaros Andor belügyminiszter.

Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter.

Jurcsák Béla földmívelési és közellátási miniszter.

Szász Lajos iparügyi miniszter.

Kunder Antal kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter.

Dr. Antal István igazságügyi és ideiglenesen megbízott vallás és közoktatásügyi miniszter.

vitéz Csataj Lajos honvédelmi miniszter.

Az új kormány szerdán délután 5 órakor a Kormányzó Úr előtt az esküt letette.

Ünnepélyes beiktatás

A szarvasi evangélikus egyház-község új lelkipásztorának, Szepesi Károly eddigi oroszlanói lelkésznek ünnepélyes beiktatása s az azt követő egyházi díszközgyűlése f. évi április 2-án vasár-

nap, a délelőtt 9 órakor kezdődő istentisztelet keretében az új templomban fog végbemenni. A templomi ünnepély után a presbitérium a Zima féle tanteremben díszülést tart.

föld dobogja, hogy megtartani csak akkor tudjuk, ha valamenynyünk életét, minden tettét a kötelességünk iránti felelősségérzet s az egymás iránti szeretet irányítja.

A felelősségérzet a sziklaszilárd magyar hit és őrtállás, az örökös éberség s a legnagyobb küzdelemre való tökéletes fizikai, szellemi és lelki felkészültség mellett azt is jelenti, hogy versejtünk atomjáiig hasson át bennünket a tudat, hogy egyetemesen és külön-külön is mindnyájan felelősek vagyunk egymás sorsáért, a magyar jövődöntő alakulásáért. Ez alól a felelősség alól senki nem vonhatja ki magát. Parancs ez, olyan kemény és megfellebbezhetetlen, mint a fronton a rohamra elhangzó vezényzó. A harcot fegyverek döntik el s a küzdelemben talán még az ágyúknál és tankoknál is hatalmasabb fegyverrel rendelkezik az a nép, melynek minden tagját áthatja mind a külső, mind a belső fronton a felelősségérzet. A felelősségérzet felébresztője, ébrentartója s fokozója pedig éppen az a szeretet, melyről Bali-

czey Miklós nemcsak ékes szavakkal beszél, de amelynek csodálatos hatását és erejét főispán-ságának öt esztendeje alatt annyiszor bebizonyította a megye népe előtt. Mennyi könnyet törölt le, hány akadályon segített át egyént és közületet, hány bajba-ju oltott nyújtott hathatós segítséget melegen érző szívével, a szeretettel, mely a másik emberben elsősorban Isten képmását s a magyar testvért, a nagy magyar család, a nemzet tagját keresi és találja meg.

Békés vármegye háromszázezer lelket számláló lakossága esztendő óta örömmel tapasztalja, hogy főispánjának két örök kísérője, útitársa van: a felelősségérzet és a szeretet. Békében jövőt építő erő, háborúban diadalmas fegyver mind a kettő s Beliczey Miklóséhoz hasonlóan, mi békésmegyei magyarok, az ő vármegyéjének fiai is ezekkel a fegyverekkel vívtuk eddig is és folytatjuk ezután is a harcot a krisztusi eszmék és a magyar igazság győzelméért, ott, ahová sorsunk, a nemzet parancsa rendel.

KOSSUTH LAJOS EMLÉKEZETE

Szarvas község előjárósága a helyi intézmények és társadalmi szervek bevonásával Kossuth Lajos halálának 50-ik évfordulója alkalmából a Turul-mozgó helyiségében f. évi március hó 20-án délután 4 órától emlékünnepelet rendezett. A kegyeletes ünnepély a magyar Hírszék elnéklésével kezdődött. Majd Orosz Iván költő és hírlapíró gyönyörű mondatokban idézte Kossuth Lajos szellemét. A párszáz főnyi hallgatóság zajos tapsal jutalmazta Orosz Iván szellemidézését. Ezután Korim Kálmán vallásnár ünnepi beszéde következett. A magasan szárnyaló, izzó hazafias szellemtől áthatott ünnepi beszéd nagy hatással volt a hallgatóságra.

A Himnusz elhangzása után a kegyeletes megemlékezés véget ért.

Az összes tanintézetekben is megemlékeztek Kossuth Lajos halálának 50-ik évfordulójáról.

A békési ev. egyházmegye új esperest választ

Lapunk múlt heti számában hírt adtunk arról, hogy Kello Gusztáv egészségi okokból, az egyházmegye híveinek nagy sajnálatára, az esperesi tisztségről lemondott. Az egyházmegye presbitériuma a lemondást tudomásul véve s az esperesi tisztség betöltésére megtette a szükséges intézkedéseket: a szavazatok felbontására és az eredmény megállapítására bizottságot küldött ki, a szavazatok beadásának határidejét f. évi május hó 12-én állapította meg. Minden egyházközségnek kétszer annyi szavazata van, mint ahány rendes lelkesi állással rendelkezik, az egyházmegye területén lévő ev. középiskoláknak is van szavazatuk. Szarvasnak van 8 szavazata, Orosháza 6, Tótkomlós 4, Szentetornya, Nagyzénás, Csorvás, Mezőtúr, Pusztaföldvár, Nagymégocs, Orosháza-Rákóczi-telep, Kardoskút, Gádoros, Csabacsúd, Kondoros, Csánadapáca 2-2 szavazat, a szarvasi Vajda Péter Gimnázium, Luther Tanítónőképző és az orosz-házi gimnázium 2-2 szavazattal, összesen tehát 48 szavazat.

Amint értesülünk az egyházmegyei presbitériumban és a lelkesi kar körében az az egyöntetű vélemény alakult ki, hogy az esperesi tisztséget Zeman Mihály tótkomlói lelkészre, tanügyi esperesre kell ruházni.

MÁRCIUSI GONDOLATOK

Nemzetünk évezredes történetében a március hava messze kimagasló a többi, szinte eseménydús hónapok közül.

Március havának különösen két napja az, amely mindig arra figyelmeztetett bennünket, hogy tiszteljük a múltat s becsüljük meg a nemzet nagyjait és a névtelen hősök százezernyi seregét.

E két nap: március 15 és március 20. Március 15-e a magyar szabadság ünnepe. Március 20-a gyásznap, a nemzet atyjának, Kossuth Lajos elhalálzásának a napja.

E két nap eseményeinek tükrében ott látjuk ezeréves történetünket: dicsőség, vitézség, gyász és vértanúság, de sohasem a teljes megsemmisülés.

E két nap tükrében meglátjuk azt az örök magyar igazságot: egységben az erő. Ha egyet akart a magyar nemzet, akkor mindig nagyot alkotott, de ha kétfelé húzott, viszálykodott, pártoskodott, akkor mindig elbukott és a halál sötét árnyéka már-már ráborította gyászfátyolát. De a baj, a veszély, azért a legtöbb esetben eggyé kovácsolt bennünket. Mindig akadt egy Vezér, aki élére állt maroknyi nemzetünknek és csodák történtek.

A gondviselés mindig adott IV. Bélákat, Hunyadiakat, Bethleneket, Rákócziakat, Kossuthokat, Horthyakat...

Ma is borús az ég csonka országunk felett. Óriási földrengés rázza a világot, de a Duna-Tisza táján mégis lassú a rengés, mint másutt. Mi boldogságban élünk. S ezért a boldog életért legelső sorban adjunk hálát a jó Istennek, másodsorban azoknak a férfiaknak, akik ebben a vérvizataros időben sorsunkat intézték.

Mi magunk pedig éljünk és dolgozzunk úgy, hogy abból ne csak az egyének legyen haszna, hanem embertársainknak is. Azzal a szent fogadalommal keljünk és nyugodjunk: mindent a hazáért, semmit sem a haza ellen.

Éljen lelkünkben a márciusi ifjúság lobogó lelkesedése és Kossuth Lajos következő szavai: Hazánknak mindnyájan mindenrel tartozunk, amit érdekében tenni képesek vagyunk. És e tartozás teljesítésének igyekezetében érdem sohasem lehet, mert mindig kötelesség van.

**Tanuló lányt
felvesz a
MÜLLER-nyomda**
Markovits Mátyás u. ca 120/3 sz.

Végső cél: „Törvényben védeni a magyar ifjúság egészséges fejlődését”

A Levente Hírközpont jelenti: Az Országos Sportorvosi Intézet orvosai értekezletét vitéz Bély Alajos vezéreztetés nyitotta meg. Megnyitójában megemlékezett arról, hogy az ifjúság nevelésének többek között orvos-biológiai alapokra való helyezésével kapcsolatban a szervezés munkájába bevonták az orvostudományok és biológiai tudományok képviselőit is. Ebben a munkában, amelyet az IHNOV mellett mint közvetlen tanácsadó szerv az Országos Ifjúsági Egészségügyi Bizottság irányít, rendkívül fontos feladat vár az Országos Sportorvosi Intézetre,

— Fő gondom — mondotta —, hogy az ifjúság speciális egészségügyi szolgáltatásban kialakuljon az ifjúság orvosainak külön kara,

mely az ifjúság különleges lelki tulajdonságaival is tisztában van. Az ifjúsági orvosok tömeges kiképzésére az Országos Sportorvosi Intézetet hivatott.

— A jelenlegi nehéz viszonyok között az ifjúsági orvosi szolgálatot ilyen módon egyelőre nem lehet még megoldani. Ezért egyelőre átmenetileg a már meglévő három pillére kell építeni, a levente egészségügyi szolgálat kiépítésére, a leventeany egészségügyi megszervezésére és az Országos Sportorvosi Intézet szervezésére, amely a gyakorlati megoldás mellett a tudományos megalapozás szolgálatában állt. A nagy munkába ezenkívül bekapcsolódtak más tudományok, elsősorban egyetemi intézmények is.

A kereskedelmi és iparkamarák fegyelmi jogköréről szóló törvény- tervezet tárgyalása a napirenden

A kereskedelmi és iparkamarák fegyelmi jogköréről szóló törvénytervezetet a kamara ipari és kereskedelmi szakcsoportja e héten tárgyalta. A szakcsoport ülésén a kamara hívására az ügyvédi kamara képviselői is megjelentek és értékes hozzászólással a kereskedelmi és iparkamara véleményező munkáját megkönnyítették. A vitában résztvettek dr. Tóth Imre, dr. Kersch Ferenc, dr. Hunyadi János és dr. Benedek Pál ügyvédek. Az értekezlet megállapodott abban, hogy szükségesnek tartja a törvény mielőbbi megalkotását. A fegyelmi vétségek büntetési tekintetében a keres-

kedéstől vagy ipartól való eltávolítást törőni kéri, míg a kereskedéstől vagy iparüzéstől való felfüggesztés idejének felső határát két évről hat hónapra kéri lezárítani. Az értekezlet szerint fegyelmi bíróságot a joggyakorlat kamarakerületi egysége érdekében csak a kamarák székhelyén kellene alakítani. Kérte az értekezlet, hogy a fegyelmi bíróság elnökhelyetteseinek számát emeljék, mert egy elnökhelyettes nem elegendő. Ugyancsak kérte az értekezlet, hogy a fegyelmi tanács két tanács tag helyett 4 tanács tagból álljon, két kereskedőből és két iparosból, míg az országos fegyelmi tanácsba

a tervezet szerinti egy rendes és egy póttag helyett a vidéki kamarák 2 rendes és 2 póttagot választathassanak. Nem hive az értekezlet annak, hogy a köztársasági tennivalóit kamarai tisztviselő lassa el, hanem azt kérte, hogy minden kereskedelmi és iparkamaránál, miként az a többi kamaránál megvan, szerezzék meg az ügyészi tisztviselőt és a köztársasági tennivalóit a kamarai ügyész lassa el. Az értekezleten még számos életrevaló javaslat hangzott el a törvénytervezet részleteire vonatkozólag.

Hírek

Istenünnepi beszámoló:

A szarvasi ág. hitv. ev. őttemplomban vasárnap délelőtt negyed 9 órakor től, 10 órakor magyarnyelvű, az újtemplomban 9 órakor tőnyelvű istentiszteletet tartanak.

A római kat. templomban vasárnap és ünnepnap 8 órakor csendes mise, 9 órakor diákmissa, 10 órakor szentbeszéd, nagymissa. Délután fél 4 órakor ájtatosság. Kösznapi misék fél 8 órakor.

Református istentiszteletet vasárnap délelőtt 10 órától az Arvaház dísztermében.

Sándor, József, Benedek

Március 18-án volt Sándor, március 19-én József és március 21-én pedig Benedek napja. A magyar néphit ősi rigmusa ezt mondja: Sándor, József, Benedek, zsákkal hozzák a meleget. Sajnos, az idén úgy látszik a zsájkuk kihűvadt és a meleg elpárolgott. De oda se neki, ami készik, nem múlik. Fő az, hogy ne vesszük el a hitünket és a reményünket. Nincs örök éjszaka, nincs, örökös tél; éjszaka után jön a hajnal, tél után, ha később is, megjön a lángyos, meleg tavasz. Oh jőj te tavaszi meleg nap sugar, hisz oly epedve várunk.

— Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Rohoska Lajos közölte az iparostanonciskola igazgatóját állásában véglegesítette.

— Kitüntetés. Czinkóczy Pál repülő őrzetű az oroszországi harcokban tanúsított hősiességéért az I. osztályú tűzkereszt babérkoszorúval és kardokkal kitüntetését kapta.

— Helyreigazítás. A múlt heti március 15-iki beszámolóinkból tördelési hiba miatt kimaradtak az alábbi sorok: A szarvasi Gazdakör is megünnepelte március 15-ét, itt vitéz Tepliczky János elnök méltatta a 48-as eseményeket s köszöntötte a Kormányzó Urat. A Baráti Kör szintén méltó keretek között emlékezett meg március idusáról.

— Meghosszabbítják a mezőgazdasági bizottságok megbízatását. A most működő községi, járási és vármegyei mezőgazdasági bizottságok megbízatásának határideje ebben az évben lejárt. Ennek megfelelően tehát meg kellene alakítani majd a bizottságokat, vagyis a mezőgazdasági érdekképviseleti választásokat el kellene rendelni. A földművelésügyi miniszter azonban értesítette a mezőgazdasági kamarákat, hogy a bizottságok újalakítására vonatkozó intézkedéseket mellőzzék, mert a mezőgazdasági bizottságok megválasztását meghosszabbítják. Természetes, hogy így a mezőgazdasági kamarák tagjainak megbízatása is meghosszabbodik.

Az április 13-án kezdődő 52-ik osztály sorsjáték sorsjegyei

már kaphatók a

Szarvasi Hitelszövetkezetben

Ugyanott szántóföldek és beltelkes lakóházak eladó

MEGHÍVÓ

a Szarvasi Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Jóléti Szövetkezete folyó évi április hó 2-án délután 3 órakor a hadirokkantak hivatalos helyiségében tartandó

I. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

Az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és 2 jegyzőkönyvhiteltesítő választása.
3. Az igazgatóság jelentése az 1943. évi üzletévről.
4. A zárászámadások megvizsgálása, jóváhagyása és a mérleg megállapítása.
5. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat feletti határozathozatal.
6. A felügyelőbizottság jelentése és a felmentvény megadása.

A zárászámadások és a mérleg az üzlethelyiségben 1944. évi március hó 19-től közzemlére vannak kitéve és a tagok által megtekinthetők.

G y á s z i s t e n t i s z t e l e t

Folyó hó 26-án délután 2 órakor a kondorosi ág. h. ev. templomban gyászistentisztelet keretében szenteljük meg

IFJ. SKORKA GYÖRGY honvéd

emlékét, aki 1943. évi november hó 3-án, 34 éves korában Sienkóvnik mellett az oroszok elleni küzdelemben hősi halált halt.

A forrón szeretett férjet, apát, gyermeket és testvért gyászolják: szerető felesége, gyermekei, szülei, testvérei, valamint a kiterjedt rokonság.

ÖZY. IFJ. SKORKA GYÖRGYNÉ
ÉS A SKORKA CSALÁD.

859

Köszönetnyilvánítás.

A Baráti Kör mélyen tisztelt tagjainak és mindazon kedves rokonoknak, ismerősöknek, akik szeretett testvérünk, illetve nagybátyánk

PRAZNOVSZKY JENŐ

temetésén részt vettek, fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Szarvas, 1944 évi március hó.

GYÁSZOLÓ CSALÁD.

— Milyen cikkek tartoznak a postai szállítási korlátozások alá? Az újabb rendelkezések figyelembevételével a közönség tájékoztatására a postavezérgazgatóság új összeállítást szerkesztett a postai szállítási korlátozások alá eső közszükségleti cikkekről. Tizenhétféle ilyen közszükségleti cikk van. Ezek: vágottbaromfi (kivételesen szállítási igazolvány nélkül adható fel postán 2 darab leőlt tyúk, 4 darab csirke, 1 darab pulyka), burgonya, cukor (denaturált minőségben postán is szállítható), erőtakarmányok, élőállatok (kivéve a póca, naposcsibék, valamint a kísérletügyi intézmények által, vagy azok címére feladott élőállatok), gabona és kukorica, gyapjú, hagyma (szonban 10 kg-ot meg nem haladó mennyiség postán is szállítható), húsfélék (ezek közül az állati belsőségek, valamint az ezekből előállított készítmények, hurka- és disznósajt postán is továbbítható), hűvelyesek és egyéb takarmányok (ezek közül bab, borsó, lencse, kopaszárpa 10 kg ig, mák 2 kg ig adható fel), kendertermékek, liszt, magvak (amelyek közül 10 kg-ot meg nem haladó mennyiség szállítható postán), tej és tejtermékek, textilhulladék, tojás (ebből 2 kg adható fel postán) és zsíradékok. Természetesen megfelelő szállítási igazolványok birtokában az engedélyezett mennyiségek a korlátozás alá eső cikkekből is szállíthatók postán.

— A szövetek szélességét is meg kell jelölni a jövőben. A textilközpont érvényben lévő rendelete szerint a méterárúknak szélességre kell nyomni az illető árucikk árát. Az ár mellett azonban a gyapjú szöveteknek a szélességét is fel kell tüntetni.

— Milyen papírárut és írószert árusíthat a vegyeskereskedő? Többször felmerült az a kérdés, hogy vegyeskereskedők, szatócsok, vegyeskereskedésre jogosító igazolvány alapján milyen papírárutat és írószereket árusíthatnak. A kereskedelemügyi miniszter körrendeletével véglegesen tisztázta a kérdést. Eszerint a nem minőségi papírárut és az egyszerű elemi iskolákban használatos írószerek és füzetek árusításával foglalkozhat a szatócs csak.

— Tíz semleges állam. A második világháború a földkerekség összes számottevő államát annyira hatása alá vonta, hogy most már az ujjainkon is megszámálhatjuk a semlegeseknek maradt országokat, mert mindössze tizen vannak. Ez a tíz szerencsés ország a következő: Európában Portugália, Spanyolország, Svájc, Svédország és Írország. Ázsiában Mongólia, Törökország, Afganisztán, Omán és Lemen. Amerikában, Afrikában és Ausztráliában már nincsenek semleges államok és kérdés, hogy ez az öt európai és öt ázsiai ország is meddig maradhat még kívül a történelem legnagyobb méreű háborúján.

— Svájcban 1563 milliomos él. A svájci statisztikai hivatal most tette közzé az 1940. évi egyszeri vagyondézsma adatait. Összesen 414.186 vagyonos polgárnak kellett ilyen vagyondézsma-t fizetnie és ez ezek között 1563 milliomos volt. A milliomosok közül 370 olyan akadt, akinek vagyona a 2 és 5 millió frank között volt, 37 pedig akinek több mint 5 millió frankra rugott a vagyona. Az egész megadottat, tiszta vagyon 21.65 milliárd frank volt, amiből 3.23 milliárd a milliomosokra esett.

— Iparjogosítvány kiadásának megtagadása ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak nincsen helye. A m. kir. közigazgatási bíróság hatáskörét az ipari közigazgatás jogterületén jelenleg egyedül az 1936: VII. t. c.-nek az 1922: XII. t. c. 70. §-ának helyébe lépett 19. §-a (6) bekezdésében állapítja meg azáltal, hogy az iparüzési jognak ugyanezen § második bekezdésében meghatározott esetekben történt elvonásátárgyában a m. kir. közigazgatási bírósághoz halasztó hatályú panaszt enged. Az iparjog körébe tartozó egyéb vitás kérdéseknek, így az iparüzési jogosít-

vány megadása, továbbá az iparüzési jognak az 1936: VII. t. c. 19. §-ának második bekezdésében nem említett okból történt megvonása tárgyában felmerült jogvitának elbírálását azonban sem az idézett, sem más törvényes rendelkezés nem utalja a magyar királyi közigazgatási bíróság hatáskörébe. A m. kir. közigazgatási bíróság ennek megfelelően ilyen panasz ügyében hatáskörét leszállította és a panaszt végzéssel visszautasította.

— Bevezetik a nyári időszámítást, előrelgozlják az órát. Az 1943. év október 4-én kezdődött téli időszámítás, amikor is egy órával visszaigazítottuk az órát, április 3-án megszűnik. A kereskedelmi miniszter rendelete értelmében április 3-án éjjel élelbalép a nyári időszámítás, vagyis az órát éjjel 2 órakor egy órával előretolják. Így április 3-án éjjel 2 órakor egyszerre 3 óra lesz.

— Meddig használhatók fel a régi okirati bélyegek a számlákon. A pénzügyminiszter március első napjával új kettéválasztható számla illetékbélyegeket bocsátott forgalomba. Az új számlailletékbélyegek 5, 10, 20, 50 filléres, 1 pengő, 2.50, 3, 4, 5, 6, 10, 20, 30 és 50 pengős értékjelzéssel kaphatók. Olyan számlákra, amelyek számlailletéke 3 pengő, vagy ennél több, 1944 április első napjától kezdve már csak az új bélyegeket lehet ragasztani, olyan számlákon, amelyek 3 pengőnél kevesebb illeték alá esnek, csak 1944 június 1 napjától kötelező az új illetékbélyegek használata. Az említett határidő-ig úgy a régi okirati bélyeggel, mint az új számlailletékbélyeggel le lehet róni a számlák illetékét.

— Hány leány marad pártában? Három esztendővel ezelőtt, a legutóbbi népszámlálás idején, a 19-ik életévükben lévő lányok közül minden negyedik ment férjhez, a 21 évesek közül már közel a fele asszony volt, a 22 évesek közül pedig 52.4 százaléknak, vagyis több, mint a felének kötötték be a fejét. A leányok közül csak minden harmadik nem kapott (vagy nem választott) férj tételének 24-ik éve előtt és csak minden ötödik maradt leány, mielőtt a 30 ik évébe lépett volna. A 38 ik életévben a hajadon leányok száma aránylag nagyobb, mint azoké a férfiaké, akik nem léptek házasságra. A különbség ettől kezdve egyre növekszik és az 50 évesek között 3527 legényember és 6560 hajadon van.

— Száz mázsa szegyet találtak egy nyíregyházi vaskereskedőnél. A nyíregyházi rendőrkapitányság bizalmas értesítést kapott, mely szerint a Sipos testvérek vaskereskedésének raktárhelyiségében nagymennyiségű szeg van elrejtve. A nyomozás megállapította, hogy a bejelentés igaz, mert a megjelölt raktárhelyiségben több, mint száz mázsa szegyet találtak a hatósági közegek.

— A mezőgazdasági lakosság ruházati cikkeivel való ellátása. A kormány enyhíteni kíván a mezőgazdasági lakosság ruházati gondjain. Ennek érdekében a közellátásügyi miniszter az 1944-45 gazdasági évet terhelő beszállítási köteleesség megállapítása iránt a napokban kiadandó rendeletében úgy intézkedik, hogy a kötelezően előírt termelésen felül a mezőgazdasági lakosság családonként 300 négyzetöglön kender, vagy 150 négyzetöglön rostlent termelhet s annak termését saját ruházati szükségletének fedezésére közvetlenül felhasználhatja. Saját érdekét szolgálja tehát minden gazda, ha 300 négyzetögl földnek kenderrel vagy 150 négyzetögl földnek rostlennel való bevetése iránt intézkedik.

— A gyermekek számát is figyelembe veszik a szegénységi bizonyítvány kiállításánál. A Budapesti Közlöny március 12-iki száma belügyminiszteri rendeletet közöl amely a szegénységi bizonyítványok kiállításánál családvédelmi szempontok érvényrejtését célozza. A rendelet értelmében a szegénységi bizonyítvány kitöltésénél figyelemmel kell lenni arra, hogy van-e tizenhat éven aluli ellátatlan gyermek a családban. A szegénységi bizonyítványt akkor is ki kell állítani, ha a család napi keresete meghaladja ugyan a helyben szokásos közönséges népszámot, de nem nagyobb a közönséges népszámnak és gyermekenként számítva a népszám tizedrészenek együttes összegénél. A rendelet már hatálybalépett.

— Ez aztán a macska. Az észak-svédországi Umea községben különöskalandon esett át egy macska, amely ismét bebizonyította ennek az állatfajnak rendkívüli szívósságát. A macska tizenkét napja eltűnt és tulajdonosa már beletörődött abba, hogy valahol elpusztult. Amint a tizenharmadik napon vizet akar húzni egy egyébként csak ritkán használt kútból, a mélységben meglátta elveszettnek hitt macskáját. Az állat karmaival kapaszkodott a kút falába és úgy lebegett tizenkét teljes napon át a víz fölött, de kitarított, amíg kimentették.

— Felhívás mezőgazdasági gépközelői tanfolyamra való jelentkezésre. Tekintettel a mezőgazdasági gépközelői tanfolyamok iránt megnyilvánuló nagyarányú érdeklődésre, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara április hónapban is hajlandó úgy Debrecenben, mint Szolnokon egy-egy 5 hetes mezőgazdasági gépközelői tanfolyamot rendezni abban az esetben, ha a kért számú jelentkező lesz. Ellenkező esetben tanfolyamot csak Debrecenben tartunk. Felkérjük azért a tanfolyam iránt érdeklődőket, hogy résztvételi szándékukat legkésőbb f. évi március hó 31 napjáig jelentsék be a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Hunyadi u. 5. sz. L. emelet. A tanfolyamok április hó 11-én kezdődnek, tandíj 25 P.

Telefon: 165.

TURULMOZGÓ

Telefon: 165.

Március 24-én, pénteken; 25-én, szombaton; 26-án, vasárnap; 27-én, hétfőn és 28-án, kedden a 15 éves Hunnia jubilaris filmje a

Rákóczi nótája

A nagy fejedelem csodálatos harcáról, a harcok között született szerelemről és a hazaszeretet önfeláldozó hatalmas érzelméről szól ez a nagyszerű filmóriás.

Főszereplők: Abonyi Géza, Pálóczy László, Tolnay Klári, Sárdy János, Csontos Gyula és Tompa Pufi.

Kiegészítő a Magyar és az UFA híradó.

Március 29-én, szerdán és 30-án, csütörtökön kerül bemutatásra

Estélyiruha kötelező

Főszereplők: Réthy Eszter, Kókény Ilona, Jávor Pál, Boray Lajos
Kiegészítő az Európa híradó.

Testedzés

Turul—CsSK 4:0 (3:0)

Csorvás I. o. bajnoki vezette: Kovan.

Vasárnap játszotta első bajnoki mérkőzését a Turul. Tekintettel arra, hogy a Csorvási SK nehéz ellenfél, a Turul háztáján nagy előkészületek történtek a mérkőzés érdekében, hogy óriási sikerrel a CsSK se tépázza meg. A szurkolótábor a rossz idő ellenére is szép számban vonult át Csorvára. A mérkőzés az eredeti terv szerint 3 órakor kezdődött volna, de a vezetőségünknek anyagi áldozat árán sikerült a mérkőzés 12 órai kezdéssel kijárni. A csapat összehállása a következő volt: Kulcsák — Kerekas I. Szmagyik — Herczeg, Kerekas II, Malis — Fábri, Horváth, Károlyi, Magyar, Sinka. Kovan stjéleire CsSK kezdte a mérkőzést, de már az első percben a Turul vezetést a játék irányítását. A védők jó labdákkal tömtek a csatársort, de gólt csak a 16. percben ér el a Turul. Jobboldali támadás után Horváthhoz kerül a labda, öt dancsolják kb. 20 méterre a kaputól, 6 magá teszi le a labdát a lövés nyomán a labda a bal felső sarokba vágódik 1:0. Mezőnyjáték után a kitörő Károlyi füres kapu mellé lö, majd Sinka Horváth és Fábri lövései is erre a sorra jutnak. A 30. percben kavargás közben Magyar lövése után öngólba perdül a labda 2:0. A gól után a CsSK erősen védelem, de nem tud átjutni a Turul erős védelmére. A 40. percben Magyar a 16-os balsarkán állva elfogja Károlyi labdáját, kikanyarodik vele balra, 4 embert kicselez s a megdermedt kapus mellett a hálóba lö 3:0.

A második félidőben Kerekas II. 11-est vét, de a CsSK kapu mellé lövi. Ezután Turul támadások hosszú sora következik, de csupán három kapufa és sorozatos mellélövésnek következik, jelezve a Turul állandó fölényét. A CsSK kapusa rengeteget véd, jó napja van, a bizonyos, hogy a gólszportól ő mentette meg a CsSK-t. A 22. percben Horváth lövi a hazai csapat 4 ik gólját. A továbbiakban egy egész időnyre való helyzet maradt kihasználatlanul.

A csapat jól játszott, eltekintve attól, hogy szükség megoldásokkal próbálkoztak. Kulcsák mindössze három labdát kapott, Kerekas I. és Szmagyik nagyszerűen megérték egymást, Szmagyik végig kiváló volt. Malis meglepő jól játszott, Kerekas II. ki-magaslott az egész mezőnyből, Herczeg a szokott pontos és megbízható volt. Fábri jobban mozgott a szélén, mint eszelőtt össze-kötőben, ő is lehetett volna 1-2 gólt. Horváth nagyszerűen beilleszkedett Fábri és Károlyi közé, pompás lövései vannak miket bizonyít nagy gólya. Károlyi nem tudott érvényesülni, a játékevezető minden megmozdulását figyelte. Így is látszott, hogy formában van. Magyar Zoli ismét csillogtatta tudását gólya mesteri volt. Sinka sok helyzetet hagyott kihasználatlanul, bár formája kielégítő volt. — Kovan meglepően vezette a mérkőzést, a Turult féken tartotta.

Levente labdarugó

és kézilabda mérkőzés volt vasárnap ide-haza a békéscsantandrási és szarvasi leventék között. Mindkét mérkőzésen leventéknek arattak győzelmet, a mint a labdarugásban, mint a kézilabdában iskolajátékokat mutattak be. Mindkét csapat játéka bíztató volt a hamarosan meginduló bajnokságokra.

Már elkészült

a kézilabda bajnokság tavaszi sorsolása mely szerint alosztályunk férficsapat bajnoksága április 2-án nyílik. E napon a Gazdasági Tanácsot csapata Ócsárdon játszik. A szarvasi LE és Gimnázium csak április 9-én kezd.

Leventéink sikere Orosházán, Délmagyarország 2000 méteres mezél futó versenyén

Vasárnap Orosházán rendezték meg Délmagyarország ifjúsági mezél versenyét. A Szarvasi LE egyesület csupán két versenyzőt indított a mind a kettő kiválóan szerepelt. Csillik János rossz talajon, nagy előnyrel beírta megnyerte Délmagyarország 2000 méteres mezél ifjúsági bajnokságát, míg Kiss Mihály fiatal, de nagy tehetségű versenyzőnk ugyanezen távon a harmadik helyezést érte el.

Vasárnap

Turul—GyTK

Bajnokságra törő csapatunk csorvási győzelmé után vasárnap idehaza játszik bajnoki mérkőzést a Gyulai TK csapatával. A Turul lehető legjobb csapatával áll fel, mely minden valószínűség szerint a vasárnap győztes csapat lesz. A GyTK csapata vasárnap nagyon kikapott a Hunyadiól, mégis jobb komolyan venni a játékot, a mostani bajnokságban minden meglepetés előfordulhat. Mi bírnak a Turulisták lelkes játékaiban, hogy ismét egy szép győzelemmel kezdheskednek szurkolóinknak.

Módosított pontszámok

A miniszter rendelete módosítja egyes terményeknek és termékeknek a beszoállítás kötelesség teljesítésébe való beszámítást.

A rendelet lehetővé teszi, hogy az ipari célra beszoállított tej után megállapított literenkénti 1'10 búzaegységből 0 10 búzaegységet a zsírbeszoállítási kötelesség teljesítésébe számítsanak be a gazdálkodónak a nyilvántartó hatóságok. A vajra, tejszínre és tejfelre vonatkozólag úgy módosul a korábbi rendelet, hogy a beszoállítási kötelesség szempontjából a vajat kilogrammonként, 25 a tejszín literenként 10, a tejfelt literenként 5 liter ipari tejjel kell egyenlőnek venni. A vajat, tejszín, tejfelt: csak akkor lehet beszámítani a beszoállítási kötelesség teljesítésébe, ha a tejnek ilymódon való beszoállítására a Tej- és Tejtermékforgalmi Központ engedélyt adott.

A nemesített vetőmag gazdaságok által termelt és vetési célra eladott vetőmagkukoricát a megállapított búzaegységszámmal 30 százalékkal magasabb búzaegységszámmal kell a beszoállítási kötelesség teljesítésébe beszámítani, ha a gazdaság az általa beszoállított vetőmagkukorica ellenében a kukorica cserekiutalásban nem részesült. Ha azonban a gazdaság a vetőmagkukoricának megfelelő mennyiségű cserekiutalást kapott a hatóságól, a beszoállított vetőmagkukoricát a megállapított búzaegységszámmal 10 százalékkal magasabb búzaegységszámmal szabad a beszoállítási kötelesség teljesítésébe beszámítani.

Amennyiben a gazdálkodó komlót termelt, a ténylegesen komló természetére használt terület kataszteri holdja után 2500 búzaegységet számíthatnak be beszoállítási kötelesség teljesítésébe.

Az 1943. július 1 napja után beszoállított vajat kilogrammonként 25, a tejzín literenként 10, a tejfelt literenként 5 liter ipari tejjel kell egyenlőnek venni. Az 1943. július 1 után beszoállított bivalytej és tejet 1'4 búzaegységgel kell számítani. Bivalytejből 0'3 egységet a zsírra, 1'1 egységet a III. csoportba kell beszámítani. A juhitejet csak a III ba szabad beszámítani.

Vajat, tejszín és tejfelt beszoállítási kötelesség teljesítésébe csak akkor szabad beszámítani, ha a Tej- és Tejtermékforgalmi Központ engedélyt ad.

A soványsértést eddig a III csoportban számolták el. Az új rendelet szerint a vásárlásra jogosított kereskedőnek eladott 20 kilogrammnál nehezebb soványsértés után megállapított búzaegységszámból élősúly kg-ként 3 búzaegységet a zsírra, a többit pedig a III csoportba kell beszámítani.

Az elsőrendű minőségű örölt-paprikát mázsánként 1500 búzaegységgel, a másodrendű örölt-paprikát pedig 1000 búzaegységgel kell számítani.

Március 1-től a beszoállított vágómarhát élősúly kilogrammonként a következőképpen számítják be a gazdálkodó beszoállítási kötelességének teljesítésébe: I. o. vágómarha 4 5, II. o. vágómarha 4 0, III. o. vágómarha 3 0, csontozni való vágómarha 2 5 búzaegység.

A növendékmarhát élősúly kg-ként 3 búzaegységgel az állami akciók céljára eladott növendékmarhát pedig 4 búzaegységgel.

Kimondja végül a rendelet, hogy február 29 napja után beszoállított tyúktojást kg-ként 10 búzaegységgel kell a beszoállítási kötelességbe beszámítani.

A Békéscsabai Kerület 12. fordulójának I. osztályú eredményei:

Turul—CsSK 4:0

Hunyadi—GyTK 3:1

Gyulai AC—OMTK 3:1

NAC II—KOTE 14:0 (!)

TLE—NSC 2:2

Rokka—BISE 3:2

A bajnoki táblázaton a 12. forduló után a Turul 2 pontos előnye, az NSC pontvesztése folytán háromra emelkedett, A jelen táblázat alapján a Turulon kívül a NAC II a GyAC és az NSC is a bajnokságra jár.

Az I. o. állása:

1. Szarvasi Turul	12	10	—	2	45:17	20
2. Nagyvárad AC II	12	8	1	3	67:19	17
3. Gyulai AC	12	8	1	3	37:25	17
4. Nagyszalonta SC	12	8	1	3	42:30	17
5. Tótkomlósi LE	12	6	3	3	28:23	15
6. Rokka	12	6	2	4	24:33	14
7. Kondorosi TE	12	5	2	5	31:38	12
8. Csorvási SK	12	4	2	6	24:30	10
9. Hunyadi	12	4	2	6	16:24	10
10. BISE	12	2	1	9	15:50	5
11. Orosházi MTK	12	1	2	9	21:37	4
12. Gyulai TK	12	—	3	9	13:40	3

Asztalitenisz

Nagyszámú érdeklődő jelenlétében folyt le a szarvasi MOVE városköztli verseny.

A helybéli versenyzőink, igyekezve, s különösen a minden számban győzedelmeskedő szentesi gimnazisták feledtetni tudták a hiányt. Tudásuk félelmetes, átlásuk kiforrott, feltételek meggyőző volt. Örömmel vette a közönség főleg versenyzőink bátor szereplését is, kik közül Sikari Kovács Margit és dr Gémesné máris komoly tudásúknak számít, a kezdő Kello Márta pedig sokat ígérő tehetség.

Az eredmények a következők:

Szarvas női bajnoka: Sikari Kovács Margit, 2. dr Gémesné, 3. Kello Márta. (11 induló)

Férficsapat: 1. Szentesi Gimnázium (Tamási, Hajnóczy, Gyenes) 2. Sz. Gazdasági T. (Horváth, Frecska, Orván), 3. Sz. MOVE (Deme, Dörnyei, Liszka) (6 induló). Férfi páros: 1. Tamási-Hajnóczy, 2. Horváth-Frecska, 3. Deme-Liszka (8 induló). Férfi egyéni: 1. Hajnóczy, 2. Tamási, 3. Horváth 4. Liszka (18 induló).

A verseny után Ondváry Pál dr a MOVE elnöke osztotta ki az érmeket, melegsávkal emlékezett meg a sport honvédelmi jelentősége, megköszönte a vidéki versenyzők részvételét, majd a Kossuth nótá elnökletével ért véget a verseny.

FIGYELEMI Megjött a legújabb találmányú TEXTA műtálp.

Esőben **TEXTA** sárban műtálpnak nincsen párja. Kapható jegy nélkül **Dömcsák János** bórkereskedésében IV. ker. 539.

HIRDESSZEN LA PUNKBANI

Koszorú, virágcsokor

megrendelhető

Krebs kertészetben
Szentandrási-út Telefon 117

APRÓHIRDETÉSEK

Hengerfej, blokk, főtelegy hegesztésre specializálva garanciával, mágnesszés, komb. fogyalugép, öntözomotor, dobkosárlúrá, hengerészolás. Orgyán Béla, pontos mérnöki munka, Békéscsaba. 836

Légvédelmi célra alkalmas bordók, kádák kaphatók Brandt Károly kádárnál. 852

Eladó ótemető alatt 790 □ öi veteményes föld és 1 drb gazdasági ponyva. II. ker. Deák Ferenc utca 95. 835

Bátorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 848

II. kül. ker. 155 sz alatt hasas és fiatal birkák eladók. 847

Egy vadonat új paplan eladó III. ker. 266. sz. alatt. 846

Ajánlkozik jó lelkű, szorgalmas, közép korú asszony háztartás vezetésére, vagy idősebb, magános nőhöz mindenemnek, Cím a kiadóban. 845

Eladó egy kocsi. Érdeklődni Tulakörös Tanya 296. 844

Egy szobás lakás kiadó I. ker. 28. Érdeklődni I. ker. 481. 843

Allg használt komplet babakelengye és konyhadények eladók. Érdeklődni lehet Csáky u. II. ker. 75 szám alatt. 842

Eladó fél háztelek. Érdeklődni I. ker. 360. 841

Május 1-én történő beépítésre kerítőndő házfelügyelőt keres I. Vajda Péter u. 145 számú villájába vitész Elefánty Jenő. 840

Eladó egy jókarban lévő férfi kerékpár. Megtekinthető Sárkány János vaskereskedőnél Szarvas, III. ker. 213 szám. 839

Egy darab nyúlketrec eladó I. ker. 225. 848

Fiatall hasas tehén és malac eladó. Kordoványi (Komár) György, Décsi lapos 837

Jókarban lévő férfi kerékpár eladó. Érdeklődni Ötveny János üzletében, Vasút utca 252/1. 851

Gaszó Jánosnak 4 hold földje eladó ká-kán, locsolásra alkalmas. II. t. 214 sz. 806

Szoba-konyha lakást keres a x o n n a l l beköltözésre fiatal gyermekes házaspár. Címeket a kiadóba kérek.

Eladó ruhaszekrény V. kül-ker. 32 szám alatt. 800

Eladó III. ker. 300 sz. alatt lévő sarokház. Érdeklődni lehet ugyanott a déli órákban. 801

6 lámpás Philips rádió eladó II. ker. 250 sz. alatt. 803

Eladó Kardos-dűlőben 2 hold föld. Erd. Csabacsdón, Tanya 28. 784

Szerény igényű fiatal, iparos házaspár lakást keres április 1-re. Műllynyomda.

I. ker. Deák Ferenc úti köves út melletti ház eladó. Érdeklődni lehet I. ker. 263 szám alatt. 830

Egy mély gyermekkosci eladó IV. ker. 104 sz. alatt. 828

Kiskirályszágon 21 hold föld eladó. Érdeklődni IV. ker. 408. 816

Nédas épület lebontásra eladó I. ker. 234 szám alatt. 817

Mindenes főző, vagy házvezetőnek el-menne 5 éves fiával pusztára is. Cím: II. ker. 492. Ugyanott egy tűzhely eladó. 819

IV. kül. ker. 81 szám alatt 1800 □-öi föld eladó. Érdeklődni Kornidász tüstőlőnél. 813

Gyökere és sima Othalló szőlővessző eladó Ruzsinszki Pál III. ker. 363 szám alatt. 814

I. ker. 210 sz. alatt egy szép fekete új férfi szalon öltöny eladó. 815

Sírkövek készítését jutányosan vállalom

DEMETER JÁNOS kőfaragó

Új cím: II. ker. Mágocs-u. 490 szám. 764

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában, Szarvason. Telefon: 172.